

Animaatiouutisia

Heikki Jokinen

Kaupallisen animaatioelokuvan yhteisrahoitustapahtuma Cartoon Forum pidettiin syyskuun lopulla Irlannin länsirannikolla, Galwayssa. Eri puolilta maanosaimme kokoontuneet tuottajat esittelivät 67 uutta hankettaan, lähinnä tv-sarjoja ja paikalle kokoontuneet 130 rahoittajaa joko ilmaisivat kiinnostuksensa tai eivät. Heidän joukkoonsa mahtui tv-kanavien ohjelmien ostajia, lelu- ja pelituottajia sekä videojakelijoita.

Aimaatioteollisuuden ruokahalu lastenkirjojen ja sarjakuvien suhteen ei laannu. Kaupallises-

ti jo ennestään tunnetun sarjakuvahahmon siirtäminen tv-animaatiotasarjaksi on järkevää; hahmoa ja sarjaa ei tarvitse kumemmmiin lanseerata vaan se voi päinvastoin hyödyntää tuttuuttaan. Myös oheistuotteiden valmistajat uskovat saavansa lelunsa, palapelinsä ja penaalinsa paremmin kaupaksi jos niitä voi myydä sekä tv-sarjan että sarjakuvan kylkiäisenä.

Lorenzo Mattottin lastenkirjan Eugenio pohjalta on tekeillä puolen tunnin animaatioelokuva. Sen visuaalinen maailma on sama kuin kirjassa ja selkeästi Mattottin omaa

tyyliä. Itse tarina on kertomus naurunsa ja elämänhalunsa menettäneestä sirkuspellestä.

Saksalais-ruorsalaisena yhteistyönä on tekeillä animaatiotisarja meilläkin erittäin pidettyjen Viiru ja Pesonen-kirjojen pohjalta. Kirjojen tekijä Sven Nordqvist on kiinteästi mukana hankkeessa, tulos saattaa näyttää alkuperäisen kaltaiselta.

Saksalaiset ovat tekemässä Maxista ja Moritzista 39-osaista animaatiotisarjaa. Buschin kirja ei riitä koko sarjan aineiksi, mutta kepposia keksitään lisää. Tuottaja Stephan Schesch muistuttikin liikemiesmäisesti ostajia, että "Maxin ja Moritzin hyödyntäminen on helppoa koska tekijänoikeus on vanhentunut".

Sarjakuvaan liittyviä uusia hankkeita ovat myös Christian Godardin ja Julio Ribeiran teiteisodysseia, suomentamaton Le Vagabond des Limbes ja Ilra=Sanomissa ilmestyvä Turkin ja De Grootin Leonard. Italialaiset tuottajat ovat kehittäneessä avaruusseikkailu Nathan Neveristä omaa sarjaa.

Maxia ja Moritzia tekevä

yhtiö valmistaa parhailalan pitkää animaatioelokuvaa saksalaisen Walter Moersin raajan satiiisesta sarjakuvasta Kleines Arschloch (Pikku Persreikä), mutta ei tarjonnut sitä muiden maiden rahoittajille. Se saattoi olla viisasta lähinnä harmittomaan lasten viihteeseen keskittyvässä tapahtumassa.

Nihilistisen muodikkaista Robin-animaatioistaan tunnettu ruotsalainen Magnus Carlsson on kehittänyt uuden sarjan, The three friends... and Jerry. Yksinkertaisesti piirretty animaatio kertoo neljän kymmenvuotiaan arjesta melko mustalla tavalla; viina- ja tupakkakokkeiluista sekä oudoista leikeistä kuten kuolleen imitoinnista maantiellä. Carlsson välttää kuitenkin karikat, makaaberit tarinat viehättävät ostajia.

Suomesta mukana oli yksi hanke, Ipidemin tuottama ja Niko Sarlinin ohjaama Smoke in the Air. Peräti 52 neljän minuutin mittaiseksi osaksi suunniteltu sarja pyörii tupakan markkinoinnin ympärillä. Tarjoitus on rikkoo mainonnan väittämiä.

Pohjolan animaatiota Lofoteilla

Linkavuotinen pohjoismainen animaatiotapahtuma Nordic Light pidettiin ensimmäistä kertaa todella revontulien alueella, Kabelvägenissa Norjan Lofoteilla. Se on vapaamuotoinen katselmuks Pohjolassa ja Baltian maissa edellisen vuoden aikaan tehtyihin animaatioelokuviin. Mirään kilpailua siellä ei ole, vain koko joukko animaattoreita.

Vapaamuotoisuus on Nordic Lightin vahvuus ja heikkous. Se tekee tapahtumasta miellyttävän näyttelijälle, mutta elokuvavalikoimasta sattumaisen. Kaikkia mielenkiintoista ei sinne saada.

Mukavia elokuvia oli silti useita. Tanskalaisen Anders Hastrupin När livet går sin vej (18', 1996) on ohjella lituivalla piirretty elokuva lasten

käsitteistä kuolemasta. Puheet ovat autenttisia, niihin on tehty tyyliläs lapsenomaisen lauvitus. Animaatio on tehty Tallinnassa, kuten niin monissa pohjoismaisissa animaatioissa nykyään.

Ruotsin elokuvatoimittajan tuottaja Lisbet Gabrielson on jo vuosia tehnyt hienoa työtä animaatioelokuvan eteen. Hän etsii mielenkiintoisia sarjakuvapiirteitä ja kuvittajia tarjota heille tilaisuuden animaation tekoon. Tulokset ovat monesti hyviä.

Babsen och den nya grannen on Agneta Perssonin sarjapiirteillä tyylillä piirretty animaatio (13'30", 1996). Babsenista joka yrittää vaihtelevalla menestyksellä saada kontaktia naapurinsa. Sympaattinen pikkuelokuva, jonka huumori

löytyy astota sevensimältä kun useimpien lyhyiden huumonpalojen vitsensä.

Euroftog (4', 1995) on Ulla-Karin Grafströmin neljän lyhyen pilapalan kooste, pääosassa Ruotsin kuningas. Yksinkertainen viivapiirros täydentyy pään kohdalle aserituilla postimerkeillä.

Vitrolainen animaatio on edelleen vahvaa, mutta työ tehdään usesti alkuperäisille tilaajille. Hiukan menneen ajan mallinen pohjiva elokuva on Britt Tenderin esikönsä Gravitatiooni (9', 1996), tarina lentämissen halusta, vapaudesta ja vaikka mistä. Se muistuttaa niin tekotavaltaan kuin sisällöltäänkin sitä vitrolaista animaatiota jonka me olimme aikanaan tuottamaan.

Riho Urnin tagassi Euro-

paasse on tekeillä. (adco-osa hienoon nukkeanimaatioon Kaaliapä. Samuel on juuri päässyt irti Neuvostoliitosta eikä halua heti liittyä Euroopan Unioniin. Bibo Urn sanoo ruolossa olevan poliittisen elokuvan, haaviraikas näinä aikoina.

Norjalaisen Anira Källin Lavrasid äigi (Auringon rytäri) on siamelaismarin tekniisesti hieno viivitus (13', 1996), hukan Juri Normanin unenomaiseen tyylin tehty.

Latvialaisen Janis Cimermanisin Pelastusspartio-sarja on myös tyyliläs. Suomekkin televisioon osatut lasten nukkeanimaatiot ovat viiden minuutin hupipalasia viattoman hauskoja ja tekniisesti osaavia.

Ensi vuonna Nordic Light pidetään Gotlannissa. ○